

višim od stotinjak tisuća kuna. Gdje je tu ljudska duša ili duševnost, a da duh ili duhovnost ni ne spominjem, tj. sve ono po čemu se čovjek izdiže iznad životinje.

Čitajući djela pojedinih »veličina« čovjek se doista počinje ozbiljno pitati: pa tko je tu lud ili kome noge smrde, ili – rečeno narodski – kakve to haljine nosi domaći, a podjednako i strani intelektualni car. U vremenima sveopće

ludosti, zbunjenosti, lažnih veličina i skliskih vrednota, uistinu nam je potreban bilo kakav svjetionik koji će nas makar jednim bljeskom upozoriti na podvodne nemani, a Stojić neosporno jest svjetlo u ovim našim suvremenim tminama, svjetlo koje nam pomaže da prepoznamo makar obrise stvarnoga literarnog života.

Stjepan Tomić

Nikola Skledar: *Filozofija i život (filozofijske i metodologijske rasprave)*, Zagreb, 2007.

Knjiga *Filozofija i život (filozofijske i metodologijske rasprave)*, izdana je 2007. godine pod nakladništvom biblioteke Filozofska istraživanja. Autor djela, Nikola Skledar svoj je znanstveni rad usmjerio na filozofijskoreligiozno, socio-kulturnoantropologijsko i filozofijskoantropologijsko područje, te se sa mnoštvom svojih znanstvenih članaka, radova i knjiga istakao kao filozof. *Filozofija i život (filozofijske i metodologijske rasprave)*, djelo je koje obrađuje temeljne principe i poveznice filozofije kao čežnje, tj. ljubavi prema mudrosti (philosophia), i života kao takvog.

Djelo je koncipirano u tri poglavlja. Prvo poglavlje pod nazivom *Filozofija i suvremeni život*, obrađuje uvijek prisutna filozofijska pitanja

o smislu i bitku, međutim s dodatnim pogledom na sadašnjicu i sve njezine popratne učinke (globalizacija, demokratizacija, dominacija itd.). U poglavlju su izneseni i problemi bioetike, tj. etičke refleksije, problemi odgoja i obrazovanja, refleksije na posljedice ubrzanoga tehnološkog i znanstvenog napretka.

Drugo poglavlje, *O vječnom životu*, sadrži teme koje se dotiču problema na koje nas upućuje sam naziv poglavlja, a to su prvenstveno, uvijek napeti odnosi filozofije, znanosti i religije tj. teologije te pitanje o životu poslije smrti koje je nadopunjeno i anketnim podacima. Ono što je jasno objašnjeno u ovom poglavlju jest odnos vjere, znanosti i filozofije te su postavljeni neki preduvjeti koji bi se trebali zadovoljiti da bi dijalog između vjernika i ateista bio plodonosan, ili da barem nema negativne popratne učinke. U tom se

poglavlju također nalazi kraći napis o tumačenju Freudeove teorije odnosa i povezanosti nagona života i nagona smrti (eros i thanatos) u interpretaciji suvremenoga francuskog filozofa Paula Ricoeura, koji Freudeovu psihoanalizu drži hermeneutičkom i interpretativnom disciplinom za tumačenje kulture.

Treći dio, pod naslovom *Filozofijske osnove znanosti*, obrađuje teorijsko-metodološki i uopće neraskidive povezanosti i utemeljenosti znanosti u filozofiji. U poglavlju je naširoko objašnjena metodologija kao takva i njezina ukorijenjenost u znanosti i filozofiji te odnos teorije i empirije u znanstvenom istraživanju.

Na kraju knjige u dijelu *Iz opusa naših filozofa*, prikazani su isječci iz pojedinih djela naših značajnih i poznatih filozofa, kulturnih profesora starije generacije Vanje Sutlića i Esada Čimića te sada već afirmiranoga filozofa srednje generacije Mladena Labusa. U tom se poglavlju nalaze tri isječeka iz djela navedenih filozofa: *Sutlićeva kritika Marxa*, *Čimićeva iskušenja zajedništva* i *Drama a/teizacije i Labusova Filozofije moderne umjetnosti*.

Ono što je važno spomenuti kada je u pitanju predstavljano djelo jest dijakronički pristup određenim filo-

zofijskim pitanjima, ali s naglaskom na sadašnjicu, što čitatelju omogućuje jasan uvid u neka vječno prisutna filozofijska pitanja kao što je npr. pitanje o smislu i bitku. Jedna od karakteristika tog djela jest neka vrsta univerzalnosti koja proizlazi iz temeljitog i racionaliziranog iznošenja određenih problema, a koje će teško naići na dobro utemeljenu kritiku. Autor daje jasan uvid u problematiku, ali u nju ne ulazi dublje i ne daje konkretna rješenja, te time ostavlja čitatelju prostor za razmišljanje i praktična rješenja. Danas smo, na žalost, u mogućnosti biti svjedoci mnoštvu nehumanih, potpuno amoralnih i iracionalnih čovjekovih postupaka, što jasno ukazuje na određenu deformaciju i degradaciju čovjekovog dostojanstva i realiteta uopće. Ono što prikazivano djelo, između ostaloga, donosi jest rješenje tih problema koje će se ostvariti dijalektičkom sintezom znanosti i filozofije, ali s tim da one i dalje moraju ostati dvije različite i autonomne discipline. Filozofija, naročito onaj pragmatični i utilitarni segment, jest uvelike u mogućnosti ponuditi odgovore koji će pridonijeti rješavanju nekih temeljnih problema današnjice.

Ivo Govorko